

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Žiniasklaidos ir interneto psichologija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Antanas Kairys	Filosofijos fakulteto Psichologijos institutas
Kitas (-i): doc. J. P. I. Moreton	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Studijų krypties	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario (4) semestras	Lietuvių (paskaitos) ir anglų (seminarai)

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Psichologijos įvado dalyko išsklausymas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	32	103

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Supažindinti su žiniasklaidos ir interneto psichologiniais aspektais, skatinti kritiškai analizuoti žiniasklaidos ir interneto psichologijos mokslinius tyrimus bei teorines koncepcijas, reflektuoti savo bei analizuoti kitiems būdingus žiniasklaidos bei interneto naudojimo ypatumus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Supras žiniasklaidos ir interneto psichologijos paskirtį (toliau – ŽIP) ir uždavinius, žinos pagrindinius asmens elgesio internete dėsningumus, skirtingų žiniasklaidos priemonių bei jų turinio poveikio dėsningumus; žinos teorinius modelius, taikomus ŽIP.	Paskaitos (probleminis dėstymas) su vaizdinės medžiagos demonstravimu, diskusijos, simuliaciniai žaidimai, teksto analizė.	Testas raštu
Gebės ŽIP teorinius modelius ir tyrimų rezultatus taikyti aiškinant individų ir grupių elgesį, suprasti, kokią poveikį žiniasklaida ir internetas gali daryti individų bei grupių elgesiui ar savijautai.	Pranešimo, analizuojančio žiniasklaidos ir interneto naudojimo psichologinį poveikį, rengimas ir pristatymas.	Pranešimo įvertinimas.
Žinos ŽIP tyrimo metodus, gebės paaiškinti ir interpretuoti žiniasklaidos ir interneto tyrimų rezultatus, įvertinti jų validumą, gebės reflektuoti ŽIP tyrimų etinį aspektą.	Paskaitos (probleminis dėstymas) su vaizdinės medžiagos demonstravimu. Pranešimo, analizuojančio žiniasklaidos ir interneto naudojimo psichologinį poveikį, rengimas ir pristatymas. Diskusijos.	Testas raštu. Pranešimo įvertinimas.

Gebės siūlyti su žiniasklaida ir internetu susijusių psichologinių tarpasmeninių, grupės, visuomeninių ar tarpkultūrinių problemų sprendimo alternatyvas (individualaus, grupinio ar edukacinio pobūdžio).	Diskusijos. Atvejų analizė	Testas raštu.
Gebės aiškiai ir etiškai komunikuoti apie ŽIP tyrimų rezultatus, teorinius modelius, pristatyti asmenines žiniasklaidos ir interneto naudojimo patirtis, gebės veiksmingai dirbti komandoje bei bendradarbiauti.	Pranešimo, analizuojančio žiniasklaidos ir interneto naudojimo psichologinį poveikį, rengimas ir pristatymas.	Pranešimo įvertinimas.
Gebės suprasti savo žinių ir ŽIP pateikiamų aiškinimų sąlyginumą, ribotumą bei veikti situacijose, susijusiose su ŽIP, remdamasis savo kompetencijų ribomis.	Grupinis darbas. Diskusijos, atvejų analizė. Pranešimo, analizuojančio žiniasklaidos ir interneto naudojimo psichologinį poveikį, rengimas ir pristatymas.	Pranešimo įvertinimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Visas kontaktinis	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Žiniasklaidos ir interneto psichologijos (ŽIP) samprata. Kartų koncepcija ir medijų vartojimas. Pagrindinės ŽIP teorijos. Kitų psichologijos šakų teorijų taikymas ŽIP.	2						2	9	Savarankiškos literatūros (2 knygos privalomos literatūros sąraše 20-51 psl.) studijos.
2. Žiniasklaidos ir interneto vartojimas. Žiniasklaidos ir interneto vartotojo savybės ir motyvai. Asmenybė ir žiniasklaidos vartojimas. Asmenybė ir internetas. Vartotojo asmenybės bruožų prognozė iš elgesio internete.	2		2				4	6	Savarankiškos literatūros (3 knygos privalomos literatūros sąraše 55-71 psl.) studijos.
3. Smurtinės informacijos žiniasklaidoje poveikis. Agresija internete. Smurtiniai kompiuteriniai žaidimai. Kiberpatyčios.	2		4				6	15	Savarankiškos literatūros (1 knygos privalomos literatūros sąraše 255 – 285 psl.; 7 knygos privalomos literatūros sąraše 85-103 psl.). Pranešimo (realios gyvenimo situacijos analizės) rengimas ir pristatymas (studentai ruošia pristatymus grupelėse)
4. Apgavystės internete, jų psichologinis mechanizmas.	2						2	0	
5. Negatyvus interneto vartojimo aspektai. Priklausomybė. Vaikų prie ekranų praleidžiamo laiko pasekmės. Interneto naudojimas ir gerovė.			2				2	9	Savarankiškos literatūros (2 knygos privalomos literatūros sąraše 53 – 82 psl.) studijos. Pranešimo (realios gyvenimo situacijos analizės) rengimas ir pristatymas (studentai ruošia pristatymus grupelėse). Informacijos, pateiktos virtualioje mokymosi aplinkoje, studijos.
6. Prosocialus žiniasklaidos ir interneto poveikis. Žiniasklaida, internetas ir sveikatos stiprinimas. Žiniasklaidos raštingumas. Mediacija.			2				2	4	Savarankiškos literatūros (1 knygos privalomos literatūros sąraše 124 – 132 psl.) studijos. Pranešimo (realios gyvenimo situacijos analizės) rengimas ir pristatymas

									(studentai ruošia pristatymus grupelėse). Informacijos, pateiktos virtualioje mokymosi aplinkoje, studijos.
7. Žiniasklaida ir socialinės grupės. Stereotipizavimas. Identitetas ir žiniasklaida. Identitetas ir internetas. Virtualios bendruomenės. Poliarizacija.	2		2				4	12	Savarankiškos literatūros (1 knygos privalomos literatūros sąraše 53 – 90 psl. ir 133 – 136 psl) studijos. Pranešimo (realios gyvenimo situacijos analizės) rengimas ir pristatymas (studentai ruošia pristatymus grupelėse)
8. Pornografija ir erotika internete bei žiniasklaidoje, šių reiškinių psichologiniai efektai.	2						2	10	Savarankiškos literatūros (1 knygos privalomos literatūros sąraše 255 – 285 psl.; 2 knygos 110 – 113 psl.) studijos.
9. Draugystė ir bendravimas internetu. Internetiniai romantiniai santykiai. Internetinė neištikimybė.									Savarankiškos literatūros (4 knygos privalomos literatūros sąraše 3-18 psl.; 6 šaltinio privalomos literatūros sąraše 12-23 psl.) studijos. Pranešimo (realios gyvenimo situacijos analizės) rengimas ir pristatymas (studentai ruošia pristatymus grupelėse)
10. Žiniasklaida ir politika. Propaganda, viešieji ryšiai ir psichologinės operacijos. Propagandinės technikos. Melagingos naujienos. Šamokslų teorijos. Privatumas ir saugus interneto vartojimas.	2		2				4	4	Savarankiškos literatūros (5 šaltinis privalomos literatūros sąraše) studijos.
11. Naujausios tendencijos interneto ir žiniasklaidos psichologijos tyrimuose: išmaniųjų įrenginių naudojimas, sužaidybinimas ir pan. Internetas kaip tyrimų priemonė. Didžiųjų duomenų panaudojimas psichologiniuose tyrimuose.	2						2	2	Savarankiškos literatūros (2 knygos privalomos literatūros sąraše 185 – 190 psl.) studijos.
Pasiruošimas egzaminui								11	
Pranešimo rengimas (grupėmis)								12	
Iš viso	16		16				32	103	

Vertinimo strategija	Svori s proc.	Atsiskaity- mo laikas	Vertinimo kriterijai
Testas raštu	60	Sesijos metu	Testą sudarys 15-25 klausimų iš per paskaitas dėstytos ir savarankiškai studijuotos medžiagos. Klausimai tiek uždari, tiek atviri, tačiau skirtingo svorio. Skaičiuojamas bendras taškų skaičius ir, remiantis aukščiausiu surinktų taškų skaičiumi grupėje, transformuojamas į pažymį. Testas gali būti atliekamas ir VU Elektroninių studijų ir egzaminavimo centre.
Pranešimo įvertinimas	40	Seminarų metu	Seminarų lankomumas privalomas, būtina lankyti 75% seminarų. Nelankę seminarų bus neprileisti prie egzamino. Studentų parengtų pristatymų vertinimo kriterijai: 1. Analizės objekto pasirinkimo logiškumas; stebėjimo nuoseklumas ir išsamumas (30 proc. pažymio). 2. Sugebėjimas taikyti psichologijos žinias realaus gyvenimo situacijų analizei; pristatymo metu pateikiamų idėjų pagrindimas, argumentavimas (40 proc. pažymio) 3. Pristatymo sklandumas, aiškumas, įdomumas, auditorijos įtraukimas (30 proc. pažymio). Pranešimas rengiamas grupelėmis, grupelės dydis priklauso nuo studentų skaičiaus.

Autorius	Leidi mo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
1. Harris, R. J.	2004	A cognitive psychology of mass communication		Mahwah: LEA
2. Joinson, A. N (ed.)	2003	Understanding the psychology of internet behaviour: virtual worlds, real lives		Basingstoke: Palgrave
3. Gackenbach, J. (ed.)	2007	Psychology and the internet		Amsterdam: Elsevier Academic Press
4. Shyam Sundar, S. (ed.)	2015	The handbook of the psychology of communication technology		Malden: Willey
5 Pennycook, G., Rand, D. G.	2018	Lazy, not biased: Susceptibility to partisan fake news is better explained by lack of reasoning than by motivated reasoning	Cognition, Volume 188, July 2019, Pages 39-50	https://doi.org/10.1016/j.cognition.2018.06.011
6. Finkel, E. J., Eastwick, P. W., Karney, B. R., Reis, H. T., Sprecher, S.	2012	Online Dating: A Critical Analysis From the Perspective of Psychological Science	Psychological Science in the Public Interest 13(1), 3 –66	DOI: 10.1177/1529100612436522
7. Bauman, & Rivers, I.	2023	Mental Health in the Digital Age (2nd ed.).		Springer International Publishing AG. https://doi.org/10.1007/978-3-031-32122-1
Papildoma literatūra				
1. Joinson A. N (ed.)	2009	The Oxford handbook of internet psychology		Oxford : Oxford University Press
2. Boyd D.	2014	It's complicated. The social lives of networked teens.		New Haven: Yale University Press.
3. Comstock G., Scharrer E.	2005	The psychology of media and politics		Amsterdam: Elsevier Academic Press

4. McCrindle, Mark.	2014	The ABC of XYZ : understanding the global generations / Mark McCrindle		Bella Vista, NSW : McCrindle Publication
5. Kilbey, E.	2018	Vaikystė tarp ekranų		Vilnius: Rašytojų sąjungos leidykla